

ชื่อภาคินพนธ์ : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกน้ำบริโภคของแม่บ้านในเขตเทศบาล
เมืองวารินชำราบ อำเภовารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ชื่อผู้เขียน : ร.ต.อ.บุญส่ง ยิ่งใหญ่

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา : 2544

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับพฤติกรรมการเลือกน้ำบริโภคของแม่บ้าน 2) ระดับความรู้ของแม่บ้านเกี่ยวกับการเลือกน้ำบริโภคที่สะอาด 3) ทักษะของแม่บ้านต่อการเลือกน้ำบริโภคที่สะอาด 4) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกน้ำบริโภคของแม่บ้านในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ อำเภовารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ความรู้เกี่ยวกับน้ำบริโภคที่ถูกหลักสุขาภิบาล การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับน้ำบริโภค และทัศนคติเกี่ยวกับการบริโภคน้ำที่สะอาดโดยการสุ่มสัมภาษณ์แม่บ้านตัวอย่าง จำนวน 275 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและ t-test

ผลจากการศึกษาพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 28-47 ปี อาชีพหลักเป็นแม่บ้าน ได้รับการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีจำนวนสมาชิกอาศัยอยู่ในครอบครัวประมาณ 4-6 คน รายได้ของครอบครัวมีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาทต่อเดือน บริโภคน้ำประปาจ่ายค่าน้ำบริโภคไม่เกิน 200 บาท ได้รับข้อมูลข่าวสารจากโทรทัศน์
2. ความรู้ของแม่บ้านเกี่ยวกับการเลือกน้ำบริโภคที่สะอาด อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 76.4) รองลงมาได้แก่ระดับสูงและระดับต่ำ (ร้อยละ 12.0 และ 11.6 ตามลำดับ)
3. แม่บ้านเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 92.0) มีทัศนคติต่อการเลือกน้ำบริโภคที่สะอาดในระดับที่ไม่แน่ใจ
4. พฤติกรรมการเลือกน้ำบริโภคอยู่ในระดับ ปานกลาง (ร้อยละ 66.2) รองลงมา มีพฤติกรรมในการเลือกน้ำบริโภคในระดับสูงและในระดับต่ำ (ร้อยละ 20.3 และ 13.5 ตามลำดับ)

5. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกน้ำบริโภคของแม่บ้าน พบว่า อายุ อาชีพ และการรับรู้ข่าวสารมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกน้ำบริโภค ส่วนรายได้ต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ความรู้เกี่ยวกับน้ำบริโภคที่ถูกหลักสุขาภิบาลและทัศนคติต่อการเลือกน้ำบริโภคที่สะอาด ไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกน้ำบริโภคของแม่บ้านแต่อย่างใด

6. ข้อเสนอแนะ แหล่งน้ำที่ประชาชนบริโภคส่วนใหญ่บริโภคน้ำประปาซึ่งในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ ได้มีการประกาศเป็นประปาดื่มได้แล้ว ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนในการเลือกน้ำดื่มที่สะอาดถูกหลักสุขาภิบาล รวมถึงมีการขยายระบบประปา ให้ครอบคลุมทุกหลังคาเรือน ปรับปรุงการจ่ายน้ำให้สม่ำเสมอและมีการควบคุม ตรวจสอบคุณภาพน้ำประปา หรือน้ำดื่มที่จำหน่ายในท้องตลาดอย่างสม่ำเสมอ ควรมีบทลงโทษกับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย เพื่อให้ประชาชนทั่วไปและในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ มีน้ำบริโภคที่สะอาด มีคุณภาพ ประหยัด ถูกหลักสุขาภิบาลจะส่งผลให้ประชาชนมีสุขภาพและมีคุณภาพที่ดีขึ้นด้วย